

Recensie: Margaret Harrison ★★★1/2***

BPS22 Charleroi
zaterdag 20 februari 2021

foto © Nicolas Brasseur

Recensie:

Voor het eerst is er in België een overzichtstentoonstelling te zien van Margaret Harrison. Daarvoor moet je naar het BPS22 in Charleroi. De titel van de expo 'Danser sur les missiles' verwijst naar haar sociaal engagement. Samen met 30.000 andere vrouwen omsingelde ze op 12 december 1982 de 15 kilometer lange omheining van de luchtmachtbasis Greenham Common in het Zuiden van Engeland waar kernkoppen opgeslagen waren. De vrouwen stonden hand in hand. 18 dagen later zouden ze over de hekken klimmen en urenlang op de silo's waar het gevaarlijke materiaal zich bevond, dansen. De solidariteitsbeweging Women's Peace Camp pleitte voor burgerlijke ongehoorzaamheid, vrede, en voerde een anti-raketcampagne.

(lees steeds verder onder de foto's)

Greenham Common (Common Reflections), 1989-2013(c) Foto: Leslie Artamonow

In 'Singing Roses' (2012) vat Margaret Harrison eigenlijk haar ganse parcours samen. We zien haar verwijzen naar het socialisme met de centrale hand en de roos die ze met potlood op papier tekende. Daarnaast vatten de woorden: radicale kunst, activisme, socialisme en theorie haar stijl en methode bondig samen.

In 'Homeworkers: Mrs. McGilvrey and the hands of law and experience' (1978/1980) klaagt ze de sociale mistoestanden aan die thuiswerkers in die tijd meemaakten. We zien mevrouw McGilvrey van thuis uit belastingformulieren opstellen, een job die de overheid toen uitbesteedde. Maar de vrouwen werden er slecht voor betaald. Wie een hoger loon wou, werd ontslagen, wie haar deadlines niet haalde, werd niet betaald.

Het belangrijke 'Craftwork (The prostitution piece)' uit 1980 dat geluidsfragmenten combineert met verschillende technieken op doek kaart dan weer aan dat het handwerk waar vrouwen zo goed in waren, verloren ging door de industriële revolutie toen vrouwen in de fabrieken aan de slag moesten gaan. Wanneer die in crisis verkeert in de jaren '70 komen ook de vrouwen in de problemen omdat ze niet meer kunnen terugvallen op hun oorspronkelijke vaardigheden. Velen belanden dan ook in de prostitutie.

Good Enough to Eat (4), 1971. Collection particulière (c) Foto: Nicolas Brasseur

Margaret Harrison is echter vooral gekend om haar feministische werk. In 1970 richt ze mee de London Women Liberation Art Group op en ze zal in 1971 in de Royal Albert Hall de Miss World-verkiezing mee saboteren. Presentator Bob Hope krijgt meel en tomaten over zich. Al na één dag wordt in dat jaar haar tentoonstelling in Londen gesloten omdat er werk in voorkomt dat te provocerend is volgens de censor. Opvallend is dat vooral de mannen die satirisch afgebeeld worden als Playboy-bunnies voor controversale zorgen terwijl de aquarellen 'Good enough to eat' de censoren destijds kennelijk niet choqueeerden. Harrison legt hier blote wulpse vrouwen als Betty Pages tussen sandwiches als plakjes vlees, of laat die vrouwen de liefde bedrijven met een banaan of citroen (Banana Woman en Take One Lemon uit 2010). Scherpe kritiek op humoristische manier is dat op de manier waarop mannen toen en nu vrouwen tot fijne vleeswaren reduceren.

He's Only a Bunny Boy But He's Quite Nice Really, 1971-2011. Collection 49 Nord 6

Est â€œ Frac Lorraine (c) Foto: Fred Dott

Het is vooral 'He's only a bunny boy but he's quite nice really' waarover de censor in het VK valt. Het werk werd zelfs tijdens de vernissage in 1971 gestolen en nooit teruggevonden. In 2011 reproduceert Harrison het oorspronkelijke werk dat de oprichter van het Playboymagazine, Hugh Hefner, toont met ontblote tepels uit het korset alsof hij zelf poseert met konijnehoortjes aan voor zijn eigen blootblad. Harrison wil met het werk mannen als Hefner vooral een spiegel voorhouden of het wel ok is om vrouwen zo voor te stellen.

Captain America II, 1997. Courtesy Nicolas Krupp, Basel (c) Foto: Serge Hasenböhler

Reageren op bestaande kunst doet Margaret Harrison ook door Manets 'Olympia' uit 1863 in vraag te stellen in 2010. Het originele werk toont een witte vrouw die provocerend kijkt terwijl een vrouw met een andere huidskleur achter haar naar haar kijkt. Het werk toont kortom de onderwerping van andere vrouwen omwille van hun roots. Harrison doet daarmee wat ze het liefst van al doet, en vaak, ook door mannen of mannelijke helden (Captain America met uitvergroete borsten, hoge hakken en jarretelles in 'Captain America I' en 'II' tussen 1971 en 1997 of Batman in avondjurk in 'Two Princesses, Two Hands' uit 2009) op een satirische manier in uitdagende pin-upposes op te voeren om mannen en hun visie op vrouwen zo te kijk te zetten door de rollen eens om te draaien. In deze serie aquarellen zet ze blanke vrouwen (Vivien Leight, Marilyn Monroe en Marlene Dietrich) op de achtergrond terwijl respectievelijk Hattie McDaniel, Jennifer Lopez en Michele Obama op de voorgrond in de belangstelling staan. Op deze manier kaart de kunstenaar racisme en seksuele discriminatie in de kunstgeschiedenis aan.

Allen Jones and the PTA, 2010(c) Foto: Leslie Artamonow (detail)

'Allen Jones and the PTA' uit 2010 is dan weer een reactie op Allen Jones' 'Table' uit 1969 waarin een naakte vrouw als een meubelstuk voorgesteld wordt. Een vrouw met blonde pruik zien we op handen en voeten met ontblote borsten in korset met een glazen plaat op haar rug alsof ze een salontafeltje is. Ze heeft handschoenen en leren laarzen aan. Feministen waren ronduit woedend toen dit werk voor het eerst gepresenteerd werd in 1970 omdat de vrouw er als een object wordt voorgesteld.

Margaret Harrison maakt een karikatuur van 'Table'. De vrouw staat op handen en voeten op een berenvel en kijkt in een handspiegeltje naar zichzelf. Dolly Parton zit naast haar en gebaart op een spottende manier naar het vrouwelijke tafeltje. De titel van Margaret Harrison's werk refereert naar 'Harper Valley PTA', een nummer van de Amerikaanse countryzangeres die naast haar pin-upstijl (blonde haren, bimbo-outfit en stevig décolleté) gekend is om haar feminisme. Denken we maar aan de musical 9 to 5 waar een seksistische baas het onderspit moet delven.

Hoewel de expo Margaret Harrison 'Danser sur les missiles' inhoudelijk de moeite is en de artieste en haar werk in 2021 relevanter dan ooit zijn, ben je op zo'n drie kwartier door de hele expo. De tentoonstelling is kortom de omweg waard, maar niet de reis.

< Bert Hertogs >

Tickets kosten â,-6

Senioren betalen â,-4, studenten en werkzoekenden â,-3. Kinderen onder de twaalf mogen gratis binnen al vinden we deze expo door het vele naakt niet echt geschikt voor kinderen onder de twaalf.